

Andra roten, tomt 38

Kvarteret Gymnasiet

Femte roten 1637–55

Kungsgatan 23

Första roten 1657–70

Henrik Blommendahl skräddare

1666–70, G 1670–72, åbo 1673 *Anders Hermansson guldsmed*, bosatt där fr 1668

Henrik Blommendahl skräddare omtalas redan 1637 i Göteborgs mantalslängder. Han bodde då i åttonde roten och gifte sig samma år med *Johanna Christensdotter*. Från 1648 bodde han stadigvarande i femte roten. Den 5.7.1667 fordrades hans hustru på 3 daler och 30 öre kmt av Olof Larsson i Lexby. Hon ålades att betala inom 14 dagars förlopp. 1670 ingick Henrik Blommendahl bland de skräddare, som intygade, att *presidenten Abraham von Eycks skräddare* olagligen tillverkat plagg för avsalu.

Här eller i närheten i roten bosatta ibm:

Anders Nilsson 1666–67

Edvard Gosseling 1666

Tullnären Erik Berg 1670–71

Robert Britz 1659

Jacob Jack 1666: Han bodde 1654–55 i rote 9 och betalade då för nio mantal. – Den 21.3.1667 beslöts i överrätten att *Lorentz Jung* och *David Beck* skulle värdera Jacob Jacks kvarlåtenskap. ”Och efter densamma säges endels bestå uti hans klädningar, ty ställte Rätten i deras kohr att taga med sig en skräddare, vilken de vilja”.

Stadsmedicus Olaus Östring 1667–68

Henrik Raas 1675

På något sätt tycks gården – kanske som skuldbetalning – ha övergått till avlidne *skeppskaptenen Olof i Pölsebo* barn, vars förmyndare för 200 d smt sålde gården till

buntmakaren Daniel Müssigan

(uppbud 1.4.1679) Han betalade 27.3.1679 10 rdr i huseköpspenning (”giör 15 d smt”). Innan han avvek från staden sålde buntmakaren tvenne tomter på Konungsgatan ”västan lilla västra hamnen mellan sal mag Torini efterleverska och Daniel Conterfejares änkas gård” till

bildhuggaren Marcus Jäger d.ä.

(1626–1707 enligt uppgift i Svenska Kyrkor, Bohuslän s 256) för 800 d smt (huseköpsp. 18 d smt, uppbud 20.3.1682). Han var verksam som bildhuggare i Stralsund men flyttade till Göteborg, där han 1670 omnämnes som ”so eben herübergekommen von Stralsund”. Avsikten var att här tillverka tyska kyrkans praktfulla predikstol, 1697 för 50 rdr såld till Lysekils kyrka. Den 19.12.1674 ingick han kontrakt med Gustavi församling att han skulle tillverka en predikstol även

till dess kyrka. 1681 inlämnade han en skrift angående tullen för den predikstol han förfärdigat för svenska kyrkan och fört över sundet. (se resolutionsboken den 24.11.1681). På 1680-talet lånade Marcus Jäger pengar av hospitalet för att reparera sitt gamla hus och uppbygga sitt nya. Sitt testamente daterade han den 24.5.1705 (Se också AIIB:4 1706 den 20 sept ang Marcus Jäger Seniors överenskommelse med sin son på ålderdomen)

Med bifall av sonen *Marcus Jäger d.y.* och mågen *Johan Martin Zimmerman* sålde 1708 Marcus Jäger Seniors änka *Elisabeth Rosenroot* med hänsyn till sitt fattiga och sjukliga tillstånd tomterna till närmaste grannen

båtekarlen Olof Svensson Winberg

”mellan Winbergs egen i väster och avlidne pastor Torini gård i öster”. Olof Svensson Winberg (begr. 7.9.1720) var 1707 ålderman för båtegillet. I sitt testamente den 12.7.1720 lät han dottern *Ingrid* på grund av hennes hårdhet mot honom nöja sig med 400 d smt medan all övrig egendom skulle ärvas av sonen *Daniel Olofsson Winberg*, som f.ö. också insattes som huvudarvinge efter sin farbroder *Lars Svensson saltmätare*. Daniel Winberg nämnes 1729 som auskultant i rådhusrätten och senare som vice häradshövding.

Den 13.9.1714 bevisade Olof Svensson Winberg i rätten, att han erbjudit två målaremästare ett visst arbete. Den ene, *Christian Schönfeldt* hade lovat göra arbetet men hade låtit det draga för länge ut på tiden. *Alexander Fux* hade platt avslagit. Även *målareänkan Greta Dunchers*, som också sorterade under målareämbetet hade erbjudits arbetet. Vid samma tillfälle anklagades Olof Svensson Winberg för att ha tagit hatten och peruken av *stadsbetjänten Erik Stolpe*.

Efter faderns frånfälle sålde Daniel Olofsson Winberg den 19.5.1722 för 2 400 d smt den västligaste av gårdarna till *staden* att användas i stället för den 1721 brunna gamla kaplansgården på Vallgatan i hörnet vid västra hamnen. Olof Svensson Winbergs dotter *hustru Ingrid Winberg* sålde på auktion för 564 d smt den östligaste av tomterna, betecknad som gård mellan Gustavi kyrkas hus i väster – alltså den just inköpta kaplansgården – och handelsmannen Hans Hijsings hus i öster till

handlanden Jaques D’Ailly

(uppbud 21.5.1722).

Ingrid Winberg dröjde med att flytta från gården, varför hon måste tillsägas av överskulden Lars Westring. Den 4.6.1722 berättar protokollen, att auskultanten Daniel Winberg hade begärt att få inbörda den del av hans sal. faders gård, som D’Ailly köpt på auktion av hans syster Ingrid. D’Ailly invände, att Winberg själv hade varit närvarande vid auktionen och då, liksom åtta dagar senare, hade önskat honom lycka till. Rådhusrätten fann ej någon lag, som tillade auktion den förmånen, att bortauktionerad egendom inte skulle vara underkastad bördslösen i likhet med den man ”eljest genom övligt köp och säljande sig förvärvar eller avhänder”.

Gården hade inte blivit Winberg lagligen hembjuden och man kunde inte begära av Winberg, att han på auktionen skulle stegra den egendom, som han ansåg sig efter lag kunna inbörda. Winberg fick återlösa gården men tycks omedelbart ha sålt den antingen till *magister Andreas Hillerström* privat eller till staden för att utvidga den kaplansgård, som redan visat sig vara för trång.

Gården står i tomtöreslängden 1723 betecknad som ”capellans egen gård” men det framgår, att församlingen den 23.5.1722 lånat just 564 d smt (jfr ovan) av hospitalsmedel genom handels-

mannen Hans Olsson Ström. ”Desse 564 d smt är länt till backgården för mag. Hillerström” står det 1728 i räkenskapsboken (Gustavi L1eb:1), som också upptar 6% ränta.